

Ana Knežević Cerovski, viša knjižničarka
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
acerovski@nsk.hr

Petra Pancirov, knjižničarka
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
ppancirov@nsk.hr

Jednakost i različitost : normative baze podataka imena

Sažetak

Suvremeni knjižnični modeli i standardi uključuju attribute (vrste podataka koje opisuju određene instancije entiteta) kojima se u knjižničnim informacijskim sustavima, među ostalim, opisuje entitet agent. Rad iznosi nedoumice kod opisa osobe kao podvrste entiteta agent s obzirom na attribute (obilježja) kojima se ona može opisati. Da bi se postigla svrha normativnog nadzora imena, potrebno je jednoznačno identificirati osobu što može uključivati i podatke koji se mogu smatrati osjetljivima, npr. rod, nacionalna, rasna, etnička i vjerska pripadnost.

U suvremenom informacijskom okruženju normative baze podataka nalaze se pred zahtjevima za bilježenjem sve većeg broja podataka o osobama koji mogu uključivati i podatke osjetljive prirode. Primarni izvor podataka više nije sama jedinica građe već bilo koji pouzdan izvor.

Iako bibliografski standardi daju općenite upute o odabiru obilježja kojima se identificira osoba i potiču korištenje strukturiranih podataka (nadziranih popisa i/ili rječnika) i identifikatora, u praksi ostaje na procjeni i odluci katalogizatora koji podaci zalaze u područje etike i smatra li se podatak značajnim za korisnika.

Budući da nadzirane pristupnice imaju ključnu ulogu u identifikaciji agenata, katalogizator bi trebao zabilježiti podatke o osobi onako kako se ona sama identificira i izričito deklarira i uzeti u obzir pravne propise o zaštiti osobnih podataka.

Ključne riječi: bibliografske informacije, entitet osoba, knjižnični standardi, osjetljivi podaci

Oblik izlaganja: izlaganje

Equality and diversity: the name authority files

Abstract

Modern library models and standards include an attribute (data types that describe specific instances of an entity) that is described in library information systems as, among others, an entity agent. The paper raises doubts about the description of a person as a subtype of entity agent regarding the attributes (characteristics) with which it can be described. To achieve the purpose of name authority control, it is necessary to unambiguously identify the person who can be included and data that can be considered sensitive, for example gender, national, racial, ethnic and religious affiliation.

In the modern information environment, authority databases are faced with requirements for recording an increasing amount of data about people, which may also include data of a sensitive nature. The primary source of data is no longer the resource itself, but any reliable source.

Although the bibliographic standards give general instructions on the selection of characteristics used to identify a person and encourage the use of structured data (controlled lists and/or dictionaries) and identifiers, in practice it remains up to the cataloguer to assess and decide which data fall into the field of ethics and whether the data is considered significant for user.

Since authorized access points play a key role in the identification of agents, the cataloguer should record information about a person as he himself identifies and explicitly declares and consider legal regulations on the protection of personal data.

Keywords: bibliographic information, entity person, library standards, sensitive data

Presentation format: presentation

Biografije

Ana Knežević Cerovski viša je knjižničarka, redaktorica normativne baze NSK u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Diplomirala je knjižničarstvo i hrvatski jezik i književnost na Filozofskome fakultetu u Osijeku (2009). Koordinatorica je za sudjelovanje NSK u VIAF-u i članica Povjerenstva za knjižnični informacijski sustav NSK. Članica je Komisije za katalogizaciju HKD-a. Sudjelovala je na nekoliko domaćih i međunarodnih skupova, objavila nekoliko stručnih i znanstvenih radova časopisima te poglavlje u knjizi.

Petra Pancirov diplomirala je hrvatski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci 2008. godine i knjižničarstvo na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 2010. godine. Od 2013. godine djelatnica je Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, gdje od 2016. radi kao ključna knjižničarka za normativnu bazu NSK. Od rujna 2023. tajnica je Stalnog odbora Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima. Redovna je članica Komisije za katalogizaciju HKD-a, a od studenoga 2023. predsjednica Komisije za katalogizaciju HKD-a te od prosinca 2023. predsjednica Sekcije za bibliografsku kontrolu.

Biographies

Ana Knežević Cerovski is a senior librarian, editor of the NUL Name Authority File at the National and University Library in Zagreb. She graduated in Information Science and Croatian language and literature at the Faculty of Philosophy in Osijek (2009). She is the coordinator for NUL's participation in VIAF and a member of the Commission for NUL's library information system. She is a member of the Commission for cataloguing the Croatiaqn Library Association. She participated in several domestic and international meetings, published several professional and scientific papers in journals and a chapter in a book.

Petra Pancirov graduated in Croatian language and literature at the Faculty of Philosophy of the University of Rijeka in 2008 and in Information Science at the Faculty of Philosophy of the University of Zagreb in 2010. Since 2013, she has been an employee of the National and University Library in Zagreb, where since 2016 she has been working as a key librarian for the NUL Name Authority File. Since September 2023, she has been the secretary of the Standing Committee of the Code for Description and Access to Resources in Libraries, Archives, and Museums (LAM Code). She is a regular member of the Commission for Cataloguing of the Croatian Library Association, and from November 2023, the president of the Commission, and from December 2023, the president of the Section for Bibliographic Control.